

31994L0012

L 100/42

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

19.4.1994

## ID-DIRETTIVA 94/12/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-23 ta' Marzu 1994

**marbuta ma' miżuri li għandhom jittiehdu kontra t-tniġġis ta' l-arja mill-gassijiet li johorġu mill-vetturi bil-mutur u li temenda d-Direttiva 70/220/KEE**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-KOMUNITÀ EWROPEA,

Wara li kkunsidraw t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 100a ta' dan;

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni <sup>(1)</sup>,

Wara li kkunsidraw l-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali <sup>(2)</sup>,

Filwaqt li jaġixxu in konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 189b tat-Trattat,

Billi huwa importanti li jiġu adottati miżuri fil-kuntest tas-suq intern; billi s-suq intern għandu jkollu fih żona fejn ma jkun hemm l-ebda fruntieri interni, u li fih jkun garantit il-moviment liberu tal-merkanzija, persuni, servizzi u kapital;

Billi l-ewwel programm ta' azzjoni tal-Komunità Ewropea dwar il-protezzjoni ta' l-ambjent <sup>(3)</sup>, approvat mill-Kunsill fit-22 ta' Novembru 1973, sejjah għal kunsiderazzjoni ta' l-aktar avvanzi xjentifiċi reċenti biex jiġi miġġieled it-tniġġis ta' l-arja kkawżat minn gassijiet li johorġu minn vetturi bil-mutur u għal direttivi li kienu adottati qabel biex jiġu emendati kif xieraq; billi il-hames programm ta' azzjoni, li fil-qafas ġenerali tiegħu kien approvat mill-Kunsill fir-risoluzzjoni tiegħu nhar l-1 ta' Frar 1983 <sup>(4)</sup>, jipprova għal sforz akbar biex jitnaqqas b'mod sostanzjali l-livell preżenti ta' hrug ta' tniġġis minn vetturi bil-mutur;

Billi l-għanijiet biex jitnaqqas il-livell ta' hrug ta' tniġġis minn vetturi bil-mutur, kif ukoll it-twaqqif u t-thaddim tas-suq intern għal vetturi ma jistax jinkiseb biżżejjed minn Stati Membri individwali, u li għalhekk ikun jista' jinkiseb aħjar bl-approssimazzjoni tal-ligijiet tal-Istati Membri li jitrattaw il-miżuri li għandhom jittiehdu għal kontra t-tniġġis ta' l-arja kkawżat minn vetturi bil-mutur;

Billi huwa magħruf illi l-iżvilupp tat-trasport fil-Komunità wassal għal pressjoni akbar fuq l-ambjent; billi ċertu numru ta' estimi uffiċjali taż-żieda fid-densità tat-traffiku kien inqas mill-figuri uffiċjali; billi għal din ir-raġuni għandhom jiġu stabbiliti *standards* ta' kwalità aktar stretti għal vetturi kollha bil-mutur;

Billi l-Kummissjoni adottat il-programm Ewropew dwar l-emissjonijiet, karburanti u teknoloġiji tal-magni (EPEFE); billi dak il-programm twaqqaf biex jiżgura li dawk il-proposti għal direttivi li jsiru fil-futur li jitrattaw il-hrug ta' tniġġis isibu l-aħjar soluzzjonijiet kemm għal konsumatur kif ukoll għall-

ekonomija; billi dak il-programm jifforma parti mill-kontribuzzjonijiet li jistgħu jsiru kemm minn vetturi kif ukoll mill-karburanti li jmexxuhom;

Billi d-Direttiva tal-Kunsill 70/220/KEE <sup>(5)</sup>, li tittratta dwar il-miżuri li għandhom jittiehdu kontra t-tniġġis ta' l-arja kkawżat minn emissjonijiet minn vetturi bil-mutur, hija wahda mid-Direttivi separati li taqa' taht il-proċedura ta' l-approvazzjoni tat-tip, stabbiliti bid-Direttiva tal-Kunsill 70/156/KEE tas-6 ta' Frar 1970 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet tal-Istati Membri li jikkonċernaw l-approvazzjoni ta' vetturi bil-mutur u l-karri-giet tagħhom <sup>(6)</sup>;

Billi d-Direttiva 70/220/KEE tistabbilixxi l-valuri ta' limitu għal hrug ta' *carbon monoxide* u *hydrocarbon* mhux mahruq minn magni ta' vetturi bħal dawn; billi dawn il-valuri ta' limitu kienu tnaqqsu l-ewwel bid-Direttiva 74/290/KEE <sup>(7)</sup> u miżjuda, f'konformità mad-Direttiva tal-Kummissjoni 77/102/KEE <sup>(8)</sup>, b'valuri ta' limitu għal hrug awtorizzat ta' *nitrogen oxides*; billi l-valuri ta' limitu għal dawn it-tliet tipi ta' tniġġis kienu mnaqqsa aktar tard bid-Direttivi tal-Kummissjoni 78/665/KEE <sup>(9)</sup>, 83/351/KEE <sup>(10)</sup> u 88/76/KEE <sup>(11)</sup>; billi l-valuri ta' limitu għal hrug ta' tniġġis *particulate* minn magni li jaħdmu bid-diesel kienu ġew introdotti bid-Direttiva 88/436/KEE <sup>(12)</sup>; billi *standards* ta' kwalità Ewropej aktar stretti għal hrug ta' tniġġis fil-forma ta' gassijiet minn vetturi bil-mutur ta' taht l-1 400 cm<sup>3</sup> kienu ġew introdotti bid-Direttiva 89/458/KEE <sup>(13)</sup>; billi dawn il-*standards* ta' kwalità kienu ġew estenzi għat-tipi kollha ta' vetturi tal-passiġġieri, indipendentement mill-kapaċità tal-magna tagħhom fuq il-baži ta' proċedura ta' test Ewropew aktar avvanzata li tinkludi sewqan f'ambjent estra-urban u, billi l-kriterji dwar il-hrug ta' evaporazzjoni u r-reżistenza ta' komponenti tal-vettura marbuta ma' hrug ta' tniġġis, kif ukoll *standards* ta' kwalità aktar stretti għal hrug ta' tniġġis *particulate* minn vetturi bil-mutur li jaħdmu b'magna diesel kienu ġew introdotti bid-Direttiva 91/441/KEE <sup>(14)</sup>; billi karożzi tal-passiġġieri ddisinjati biex iġorru aktar minn sitt passiġġieri jew li jkollhom massa massima ta' mhux aktar min 2 500 kg, vetturi kummerċjali ħfief, u vetturi għal *off-road*, kienu koperti mill-iskop tad-Direttiva 70/220/KEE, li s'issa kienet ikkaratterizzata minn *standards* ta' kwalità anqas stretti, u issa, bid-Direttiva 93/59/KEE, hija suġġetta għal *standards* ta' kwalità stretti bħal dawk ta' karożzi tal-passiġġieri, waqt li jiġu kkunsidrati l-kondizzjonijiet speċifiċi ta' dawn il-vetturi;

<sup>(5)</sup> ĠU L 76, 6.4.1970, p. 1. Direttiva kif emendata bid-Direttiva 93/59/KEE (ĠU L 186, 28.7.1993, p. 21).

<sup>(6)</sup> ĠU L 42, 23.2.1970, p. 1. Direttiva kif emendata bid-Direttiva tal-Kummissjoni 93/81/KEE (ĠU C 264, 23.10.1993, p. 49).

<sup>(7)</sup> ĠU L 159, 15.6.1974, p. 61.

<sup>(8)</sup> ĠU L 32, 3.2.1977, p. 32.

<sup>(9)</sup> ĠU L 223, 14.8.1978, p. 48.

<sup>(10)</sup> ĠU L 197, 20.7.1983, p. 1.

<sup>(11)</sup> ĠU L 36, 9.2.1988, p. 1.

<sup>(12)</sup> ĠU L 214, 6.8.1988, p. 1.

<sup>(13)</sup> ĠU L 226, 3.8.1989, p. 1.

<sup>(14)</sup> ĠU L 242, 30.8.1991, p. 1.

<sup>(1)</sup> ĠU C 56, 26.2.1993, p. 34.

<sup>(2)</sup> ĠU C 201, 26.7.1993, p. 9.

<sup>(3)</sup> ĠU C 112, 20.12.1973, p. 1.

<sup>(4)</sup> ĠU C 138, 17.5.1993, p. 1.

Billi x-xogħol mwettaq mill-Kummissjoni f'dan il-qasam wera li l-ahjar teknoloġija li hija disponibbli bhalissa għall-industrija tal-Komunità tista' tkun mtejba biex karozzi tal-passiġġieri jkunu jistgħu jikkonformaw mal-limiti ta' emissjonijiet mnaqqsa b'mod konsiderevoli; billi l-*standards* ta' kwalità proposti japplikaw kemm għall-approvazzjoni ta' tipi ta' vetturi godda u għall-verifika fuq il-konformità ta' produzzjoni, peress li l-metodu emendat dwar kif jittiehdu l-kampjuni u kif tiġi valutata l-istatistika inehhi t-tolleranzi awtorizzati għal valuri ta' limitu stabbiliti fl-istadji ta' qabel tad-Direttiva 70/220/KEE;

Billi, fid-dawl tat-thassib dwar il-livell ta' tniġġis kkawżat minn emissjonijiet minn vetturi u l-parti tagħhom fil-formazzjoni ta' gassijiet responsabbli għall-effett tas-serra, huwa neċessarju li jitnaqqsu dawn l-emissjonijiet, b'mod partikolari l-hruġ ta' CO<sub>2</sub>, f'konformità mal-ftehim milhuq fil-Konvenzjoni dwar il-Bidla fil-Klima ffirmat f'Rio f'Ġunju 1992; billi l-CO<sub>2</sub> jirriżulta direttament mill-hruġ ta' karburanti li fihom il-karbonju; billi l-hruġ ta' CO<sub>2</sub> jista' jitnaqqas primarjament billi jitnaqqas il-konsum tal-karburant; billi dan jehtieg progress fit-tfassil ta' magni u vetturi kif ukoll fil-kwalità ta' karburant; billi dawn l-elementi kollha għandhom jiġu kkunsidrati f'proposta sussegwenti mill-Kummissjoni;

Billi l-Istati Membri għandhom ikunu mhegġa, permezz ta' inċentiv ta' taxxi, biex jintroduċu vetturi li jilhqu l-kriterji adotatti fuq livell ta' Komunità; billi dawn l-inċentivi ta' taxxa jridu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u jridu jilhqu ċertu kondizzjonijiet mahsuba biex jevitaw abbuż tas-suq intern; billi d-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva ma jaffettwawx id-dritt ta' l-Istati Membri biex jinkludu hruġ ta' tniġġis u sustanzi oħra, li permezz tagħhom jiġu kkalkulati t-taxxi tat-toroq fuq vetturi bil-mutur;

Billi l-kriterju ta' avvż minn qabel ta' din id-Direttiva huwa mingħajr preġudizzju għal kriterji ta' avvż taħt disposizzjoniet oħra tal-liġi tal-Komunità, partikolarment l-Artikolu 93(3) tat-Trattat;

Billi l-Kunsill għandu, sat-30 ta' Ġunju 1996, jadotta l-kriterji għall-istadju mis-sena 2000 fuq il-bażi ta' proposta li għandha tingħata mill-Kummissjoni sal-31 ta' Diċembru 1994, u billi dik il-proposta għandha jkollha l-ghan li tnaqqas b'mod sostanzjali l-emissjonijiet minn vetturi bil-mutur;

Billi l-Kummissjoni kellha konsultazzjonijiet wesghin mal-partijiet ikkonċernati, li laħqu l-qofol tagħhom fis-Simposju 'Emissjonijiet minn Vetturi 2000' tal-21 u t-22 ta' Settembru 1992, li wera kemm il-metodu preżenti, li jiffoka fuq hruġ ta' *exhaust*, għandu jkun element wiehied fl-istadju li jmur lil hinn mill-

implimentazzjoni tal-kriterji ta' din id-Direttiva, bħala parti minn approċċ li jiehu kont ta' diversi oqsma li jinkludi l-miżuri kollha biex jitnaqqas it-tniġġis ta' l-arja kkawżat mit-traffiku fit-toroq; billi l-parametri kollha li ġew identifikati bħala li għandhom impatt fuq dan it-tniġġis attwalment jista' jiġi ppreżentat biss fil-forma ta' lista; billi l-Kummissjoni se tivvaluta l-analiżi neċessarja tal-effettività ta' aspetti marbuta ma' l-ambjent, it-teknoloġija u n-nefqa biex tippovdi qabel l-ahhar ta' Diċembru 1994 għanijiet kwantifikati għall-miżuri tal-Komunità għas-sena 2000;

Billi l-ghanijiet biex jitnaqqas il-livell ta' hruġ ta' tniġġis minn vetturi bil-mutur jippresupponi li, meta l-Kummissjoni tagħmel il-proposti tagħha għal miżuri biex ikunu japplikaw wara s-sena 2000 u fid-dawl, fost oħrajn, ta' preparazzjoni ta' miżuri tekniċi kumplimentari kif hemm provdut fl-Artikolu 4, tressaq 'l quddiem, jekk hemm bżonn, valuri li biex jintlaħqu jkunu jinvolvu tnaqqis sostanzjali iehor ta' l-emissjonijiet,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

#### Artikolu 1

L-Anness I tad-Direttiva 70/220/KEE huwa emendat f'konformità ma' l-Anness ta' din id-Direttiva.

#### Artikolu 2

1. B'seħħ mill-1 ta' Lulju 1994 jew, jekk din id-Direttiva tonqos milli tiġi ppubblikata fil-Gurnal Uffiċjali tal-Komunità Ewropea sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 1993, sitt xhur wara l-pubblikazzjoni tagħha, l-Istati Membri għandhom jaċċettaw li jikkonformaw mal-kriterji tad-Direttiva 70/220/KEE, kif emendata b'din id-Direttiva, għall-ghanijiet ta' l-Artikolu 4(1) u 7 (1) tad-Direttiva 70/156/KEE.

2. B'seħħ mill-1 ta' Jannar 1996, l-Istati Membri ma jistgħux jagħtu aktar:

— l-approvazzjoni tal-KE dwar it-tip skond l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 70/156/KEE, jew

— l-approvazzjoni nazzjonali tat-tip, kemm-il darba d-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 70/156/KEE ikunu invokati,

għal tip ta' vettura minhabba raġunijiet ta' tniġġis ta' l-arja kkawżat minn emissjonijiet, jekk din tkun tonqos milli tikkonforma mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 70/220/KEE, kif emendata b'din id-Direttiva.

3. B'seħħ mill-1 ta' Jannar 1997, l-Istati Membri għandhom:

- jikkunsidraw ċertifikati ta' konformità biex jakkumpanjaw vetturi godda skond kif stabbilit fid-Direttiva 70/156/KEE bħala mhux aktar validi għal finijiet ta' l-Artikolu 7(1) ta' dik id-Direttiva, u
- jirrifjutaw ir-registrazzjoni, il-bejgħ jew id-dhul fis-servizz ta' vetturi godda li ma jkunux akkumpanjati b'attestat ta' konformità skond id-Direttiva 70/156/KEE, kemm-il darba id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 70/156/KEE ikunu infurzati,

minhabba raġunijiet ta' tniġġis ta' l-arja kkawżat minn emissjonijiet, jekk il-vetturi jonqsu milli jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 70/220/KEE, kif emendata b'din id-Direttiva.

### Artikolu 3

L-Istati Membri jistgħu jagħmlu dispożizzjonijiet għal incentivi ta' taxxa fejn jidhlu biss vetturi bil-mutur li jikkonformaw mad-Direttiva 70/220/KEE, kif emendata b'din id-Direttiva. Dawn l-incentivi jridu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u, barra minn hekk, għandhom jharsu l-kondizzjonijiet li ġejjen:

- huma għandhom ikunu japplikaw għal vetturi godda kollha li jkunu għall-bejgħ fis-suq ta' xi Stat Membru li jikkonformaw bil-quddiem mal-kriterji tad-Direttiva 70/220/KEE, kif emendata b'din id-Direttiva,
- huma għandhom jintemmu b'effett mill-applikazzjoni mandatorja tal-valuri ta' emissjoni stabbiliti fl-Artikolu 2(3) għal vetturi godda bil-magna.
- għal kull tip ta' vettura bil-magna, huma għandhom ikunu ta' ammont inqas min-nefqa addizzjonali tas-soluzzjonijiet tekniċi li jkunu ġew introdotti biex jiżguraw konformità mal-valuri stabbiliti u ta' l-istallazzjoni tagħhom fuq il-vettura.

Il-Kummissjoni għandha tkun infurmata fi żmien tajjeb dwar kull pian li jkollu l-hsieb jintroduci jew jemenda l-incentivi tat-taxxa msemmija fl-ewwel paragrafu, biex din tkun tista' tagħti l-kummenti tagħha.

### Artikolu 4

Il-Kunsill, waqt li jagħxi taht il-kondizzjonijiet stabbiliti fit-Trattat, għandu jiddeċiedi qabel it-30 ta' Ġunju 1996, dwar proposti għal stadju ieħor ta' miżuri tal-Komunità li għandhom jittiehdu għal kontra t-tniġġis ta' l-arja kkawżat minn emissjonijiet minn vetturi, li l-Kummissjoni għandha tagħti sal-31 ta' Diċembru 1994. Il-miżuri għandhom japplikaw mis-sena 2000 'il quddiem.

F'dawn il-proposti il-Kummissjoni għandha ssegwi dan il-metodu:

- il-miżuri għandhom ikunu mfassla biex jipproduċu effetti biex jilhqgħu l-kriterji tal-Komunità dwar il-kwalità ta' l-arja u għanijiet oħra relatati,
- għandha tingħata stima ta' l-effettività tan-nefqa fit-teħid ta' kull miżura; f'din l-istima globali għandha tittiehed kunsiderazzjoni shiha, fost oħrajn, tal-kontribuzzjonijiet li:
- l-immaniġġjar tat-traffiku, per eżempju billi tferrex in-nefġiet ambjentali b'mod xieraq,
- trasport pubbliku urban imtejjeb,
- tekonoġġi godda ta' propulsjoni (per eżempju, trasmissjoni elettrika),
- l-użu ta' karburanti alternattivi (per eżempju biokarburanti),

jkunu jistgħu jagħmlu biex itejbu l-kwalità ta' l-arja,

- il-miżuri għandhom ikunu proporzjonali u raġonevoli fid-dawl tal-għanijiet maħsuba.

Il-proposti, waqt li jikkunsidraw il-metodoloġija mfissra fuq u li għandhom l-għan li jnaqqsu b'mod sostanzjali il-hruġ ta' tniġġis minn vetturi koperti minn din id-Direttiva, għandhom jinkludu b'mod partikolari dawn l-elementi li ġejjen:

#### 1. Titjib aktar fil-kriterji ta' din id-Direttiva:

ibbażat fuq l-istima

- tal-potenzjal tal-magna tradizzjonali u t-tekonoloġija magħrufa bħala *post-combustion*,
- titjib possibbli fil-proċedura tat-test, per eżempju waqt startjar kiesah, fi startjar f'temperaturi baxxi u xitwin, ir-reżistenza (per eżempju, fit-testijiet ta' konformità), hruġ ta' evaporazzjoni,
- miżuri fuq livell ta' approvazzjoni tat-tip li jappoġġjaw kriterji msahha ta' spezzjonar u manteniment, li jinkludu, per eżempju, sistemi diagnostiċi *on-board*,
- il-possibbiltà li tiġi verifikata l-konformità tal-vetturi fiċ-ċirkulazzjoni,
- il-bżonn proporzjonali għal:

- (i) limiti speċifiċi għal HC u NOx biex jiżiedu ma' valur ta' limitu kumulattiv, u
- (ii) miżuri li jkopru tniġġis li s'issa għadu mhux ikkontrollat.

#### 2. Miżuri tekniċi kumplementari fil-qafas ta' Direttivi speċifiċi, li jinkludu:

- titjib fil-kwalità ta' karburanti sa fejn il-hruġ ta' sustanzi perikolużi minn vetturi (speċjalment benzene) huma kkonċernati,

— tishih tal-kriterji tal-programm ta' spezzjoni u manteniment.

Il-valuri ta' limitu mnaqqsa, li għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għad-Direttiva l-ġdida, m'għandhomx ikunu japplikaw qabel l-1 ta' Jannar 2000 għal approvazzjonijiet ġodda tat-tip. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi dwar il-kondizzjonijiet li jwasslu għal incentivi tat-taxxa fuq il-bażi ta' dawn il-valuri ta' limitu.

#### Artikolu 5

L-Istati Membri għandhom iġibu fis-sehh il-liġijiet, ir-regoli u d-disposizzjoniet amministrattivi neċessarji biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva qabel l-1 ta' Lulju 1994 jew, jekk din id-Direttiva tonqos milli tiġi ppubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Komunità Ewropea sal-31 ta' Diċembru 1993, sitt xhur wara l-pubblikazzjoni tagħha. Huma għandhom jinfurmaw mill-ewwel lill-Kummissjoni dwar dan.

Meta l-Istati Membri japplikaw dawn id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom ikollhom referenza għal din id-Direttiva jew inkella jkunu akkumpanjati b'tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi ta' kif issir referenza bhal din għandha tkun stabbilita mill-Istati Membri.

#### Artikolu 6

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, fit-23 ta' Marzu 2001.

*Għall-Parlament Ewropew*

*Il-President*

E. KLEPSCH

*Għall-Kunsill*

*Il-President*

TH. PANGALOS

## ANNEX

## EMENDI GHALL-ANNEX GHAD-DIRETTIVA 70/220/KEE KIF EMENDATA BID-DIRETTIVA 93/59/KEE

## ANNEX I

## 1. Is-Sezzjoni 3.1 tinqara kif ġej:

“3.1. Skond l-Artikolu 3 tad-Direttiva 70/156/KEE, l-applikazzjoni għall-approvazzjoni tat-tip ta' vettura, partikolarment fejn tidhol informazzjoni dwar emissjonijiet mit-tailpipe tagħha, emissjonijiet ta' evaporazzjoni u r-resistenza ta' tagħmir għal kontra t-tniġġis, għandu tingħata mill-fabbrikant tal-vettura.”

## 2. Is-Sezzjoni 4 tinqara kif ġej:

## “4. L-GHOTI TA' L-APPROVAZZJONI TAT-TIP KE

4.1. Jekk il-kriterji rilevanti jkunu ntlahqu, l-approvazzjoni tal-KE dwar it-tip għandha tingħata skond l-Artikolu 4(3) tad-Direttiva 70/156/KEE.

4.2. Mudell ta' l-approvazzjoni tal-KE dwar it-tip li jrid ikun attestat jidher fl-Anness IX.”

## 3. Sezzjoni 5.3.1.4. It-titolu tal-kolonna u l-ewwel linja tat-tabella li tikkonċerna l-vetturi tal-kategorija M jinbidlu b'dan li ġej:

| “Kategorija tal-vettura | Massa tar-referenza RM (kg) | Valuri ta' limitu                               |        |                                                                         |                    |                                           |
|-------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------|--------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------|
|                         |                             | Massa ta' carbon monoxide L <sub>1</sub> (g/km) |        | Massa magħquda ta' hydrocarbons u nitrogen oxides L <sub>2</sub> (g/km) |                    | Massa ta' partikuli L <sub>3</sub> (g/km) |
|                         |                             | Petrol                                          | Diesel | Petrol                                                                  | Diesel             | Diesel                                    |
| M <sup>(2)</sup>        | Kollha                      | 2,2                                             | 1,0    | 0,5                                                                     | 0,7 <sup>(1)</sup> | 0,08 <sup>(1)</sup>                       |

<sup>(1)</sup> Għal vetturi li għandhom magna diesel tat-tip *direct-injection*, il-valur L(2) huwa 0,9 g/km, waqt li l-valur L(3) huwa 0,10 mg/km sat-30 ta' Settembru 1999.

<sup>(2)</sup> B'eċċezzjoni — vetturi mahsuba biex iġorru aktar minn 6 passiġġieri inkluż is-sewwieq  
— vetturi li l-massa massima tagħhom teċċedi aktar min 2 500 kg.”

## 4. Is-Sezzjoni 7 tinqara kif ġej:

## “7. KONFORMITÀ TAL-PRODUZZJONI

7.1. Il-miżuri li jiżguraw il-konformità tal-produzzjoni għandhom jiġu adottati skond id-dispożizzjonijiet stabbiliti ta' l-Artikolu 10 tad-Direttiva 70/156/KEE.

Il-konformità tal-produzzjoni għandha tiġi vverifikata fuq il-bażi tad-deskrizzjoni li tingħata fl-attestat ta' l-approvazzjoni tat-tip, hekk kif stabbilit fl-Anness IX ta' din id-Direttiva.

Jekk l-awtorità ma tkunx sodisfatta bil-proċedura ta' l-awditjar tal-fabbrikant, is-Sezzjonijiet 2.4.2 u 2.4.3 ta' l-Anness X tad-Direttiva 70/156/KEE isiru applikabbli.

7.1.1. Jekk ikun se jsir test tat-tip I u l-approvazzjoni tat-tip tal-vettura jkollu estensjoni wahda jew aktar, it-testijiet għandhom isiru fuq il-vettura(i) deskritta fil-*file* tekniku oriġinali.

7.1.1.1. Il-verifika tal-konformità tal-vettura għat-test tat-tip I.

Wara għażla li ssir mill-awtorità, il-fabbrikant m'għandu jagħmel l-ebda aġġustament għal vettura li tkun ntagħzlet.

7.1.1.1.1. Għandhom jintagħzlu tliet vetturi fis-serje mingħajr l-ebda ppjanar minn qabel, u dawn ikunu ttestjati kif deskritt fis-Sezzjoni 5.3.1 ta' dan l-Anness. Il-fatturi ta' deterjorazzjoni jintużaw bl-istess mod. Il-valuri ta' limitu jidhru fis-Sezzjoni 5.3.1.4 ta' dan l-Anness.

7.1.1.1.2. Jekk l-awtorità tkun sodisfatta bil-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni tal-produzzjoni mogħtija mill-fabbrikant f'konformità ma' l-Anness X għad-Direttiva 70/156/KEE, it-testijiet għandhom isiru skond l-Appendiċi 1 ta' dan l-Anness.

Jekk l-awtorità ma tkunx sodisfatta bil-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni tal-produzzjoni mogħtija mill-fabbrikant f'konformità ma' l-Anness X għad-Direttiva 70/156/KEE, it-testijiet għandhom isiru skond l-Appendiċi 2 ta' dan l-Anness.

- 7.1.1.1.3. Il-produzzjoni ta' serje tkun meqjusa li tikkonforma jew le fuq il-bażi ta' test ta' kampjun tal-vetturi ladarba tkun ntlahqet deċiżjoni posittiva għall-tniġġis kollha jew jekk tkun ntlahqet deċiżjoni għal tniġġis wiehed, skond il-kriterji tat-test applikati kif meħtieġ fl-appendiċi.

Meta tkun ntlahqet deċiżjoni posittiva għall-tniġġis wiehed, dik id-deċiżjoni ma tkunx tista' tinbidel permezz ta' testijiet addizzjonali li jsiru biex tintlaħaq deċiżjoni għall-tniġġis l-oħra.

Jekk ma tkun ntlahqet l-ebda deċiżjoni posittiva għall-tniġġis kollu, u l-ebda deċiżjoni ma tkun ntlahqet għal tniġġis wiehed, għandu jsir test fuq vettura oħra (ara l-Figura I.7).

- 7.1.1.2. Minkejja l-kriterji tas-Sezzjoni 3.1.1. ta' l-Anness III, it-testijiet għandhom isiru fuq vetturi li jiġu mill-ewwel mil-linja ta' produzzjoni.

- 7.1.1.2.1. Izda, fuq talba tal-fabbrikant, it-testijiet jistgħu jsiru fuq vetturi li jkunu kompluti:

- massimu ta' 3 000 km għal vetturi mġhammrin b'magna *positive ignition*,
- massimu ta' 15 000 km għal vetturi b'magna tat-tip *compression ignition*,

F'dawn iż-żewġ każijiet, il-proċedura tar-*running-in* għandha ssir mill-fabbrikant, li m'għandu jagħmel l-ebda aġġustament lil dawn il-vetturi.

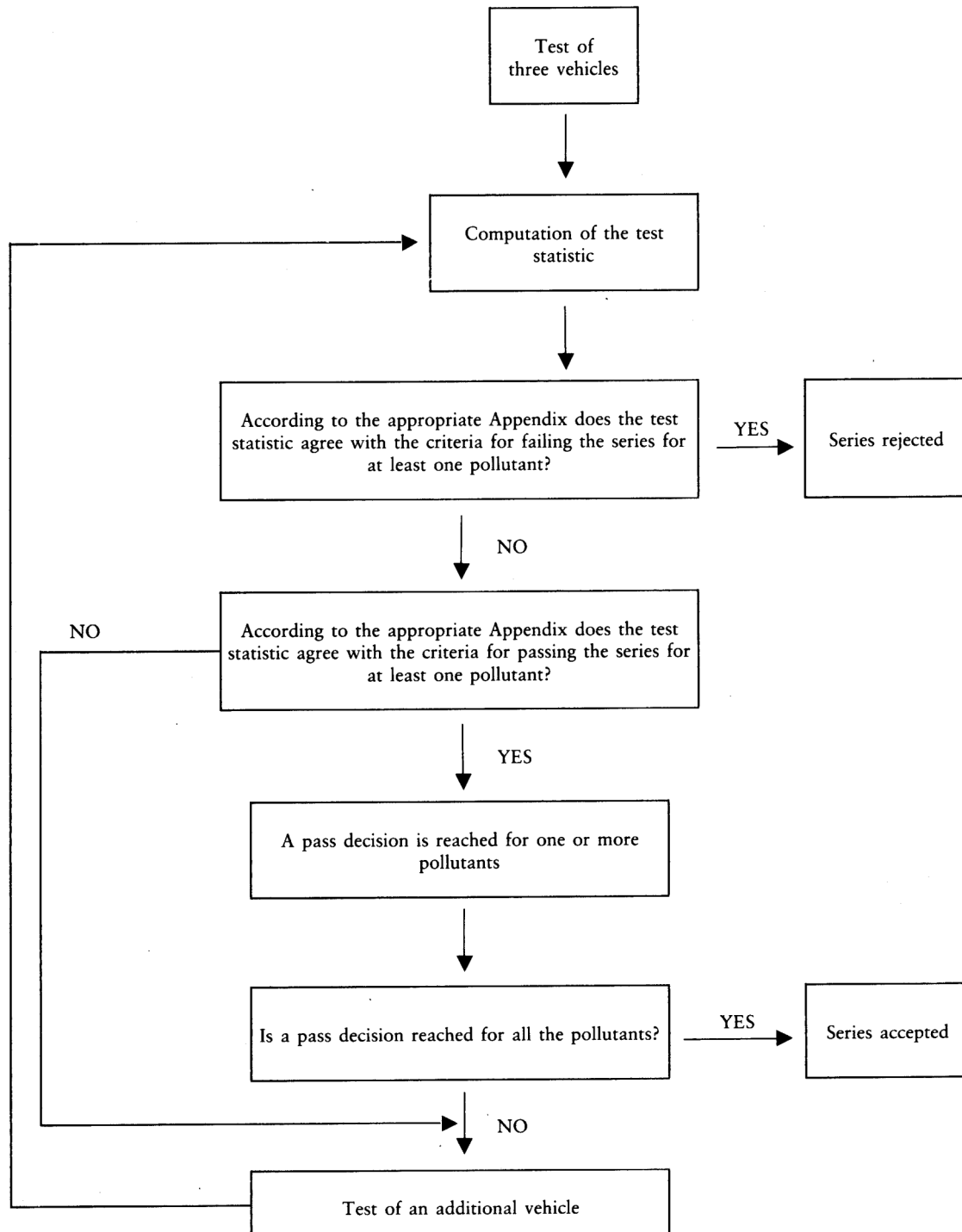


Figura I.7

7.1.1.2.2. Jekk il-fabbrikant ikun jixtieq jagħmel ir-*running-in* tal-vetturi, ('x' km, fejn  $x = 3\,000$  km għal vetturi li għandhom magna *positive ignition* u  $x = 15\,000$  km għal vetturi li għandhom magna *compression ignition*), il-proċedura tkun kif ġej:

- fuq l-ewwel vettura ttestjata l-hruġ ta' tniġġis (tip I) jitkejjel fuq il-livell ta' 0 u fuq il-livell ta' 'x' km,
- il-fattur ta' evoluzzjoni ta' emissjonijiet bejn iż-żero u 'x' km jiġi kkalkulat għal kull wiehed mill-tniġġis:

$$\frac{\text{Emissjonijiet 'x' km}}{\text{Emissjonijiet 0 km}}$$

Din tista' tkun inqas minn 1,

- ma jsirx *running-in* fuq il-vetturi l-oħra, iżda l-emissjonijiet tagħhom fuq il-livell 0 jiġu mmultiplikati bil-fattur ta' evoluzzjoni.

F'dan il-każ, il-valuri li għandhom jittiehdu jkunu:

- il-valuri fuq il-livell ta' 'x' km għall-ewwel vettura,
- il-valuri fuq il-livell ta' 0 km mmultiplikati bil-fattur ta' evoluzzjoni għall-vetturi l-oħra.

7.1.1.2.3. Dawn it-testijiet kollha jistgħu jkunu dwar karburanti kummerċjali. Iżda, fuq talba tal-fabbrikant, il-karburanti ta' referenza deskritti fl-Anness VIII jistgħu jintużaw.

7.1.2. Jekk isir test tat-tip III, dan għandu jsir fuq il-vetturi magħżula kollha għat-test tat-tip I COP (71.1.1.1). Il-kondizzjonijiet stabbiliti f'5.3.3.2 iridu jkunu mharsa.

7.1.3. Jekk ikun se jsir test tat-tip IV, dan għandu jsir f'konformità mas-Sezzjoni 7 ta' l-Anness VI."

#### Appendiċi 1

1. Dan l-Appendiċi jiddeskrivi l-proċedura li għandha tintuża biex tivverifika l-konfomità tal-produzzjoni għat-test tat-tip I, meta l-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni tal-produzzjoni tal-fabbrikant ikun sodisfaċenti.
2. B'kampjun b'qies minimu ta' 3, il-proċedura ta' kif jittiehdu l-kampjuni għandha titlesta biex il-probabilità ta' lott li jgħaddi minn test b'40 % ta' produzzjoni difettuża tkun ta' 0,95 (ir-riskju tal-produttur = 5 %), waqt li l-probabilità ta' lott li jkun aċċettat b'65 % tal-produzzjoni difettuża tkun ta' 0,1 (ir-riskju tal-konsumatur = 10 %).
3. Għal kull wiehed mill-tniġġis msemmija fis-Sezzjoni 5.3.1.4 ta' l-Anness I, għandha tintuża l-proċedura li ġejja (ara l-Figura I.7).

Tiehu:

$L$  = il-logaritmu naturali tal-valur ta' limitu għat-tniġġis,

$x_i$  = il-logaritmu naturali tal-kejl għall-vettura i-th tal-kampjun,

$s$  = estimu tal-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni tal-produzzjoni (wara li jkun ittiehed il-logaritmu naturali tal-qisien),

$n$  = in-numru kurrenti tal-kampjun.

4. Għall-kampjun aħdem l-istatistika tat-test li tikkwantifika s-somma tal-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni mil-limitu u definiti hekk:

$$\frac{1}{s} \sum_{i=1}^n (L - x_i)$$

5. Imbagħad:

- jekk l-istatistika tat-test tkun akbar min-numru tad-deċiżjoni positività għall-qies tal-kampjun mogħti fit-Tabella (I.1.5), it-tniġġis ikun għadda,

- jekk l-istatistika tat-test tkun inqas min-numru tad-deċiżjoni positività għall-qies tal-kampjun mogħti fit-Tabella (I.1.5), it-tniġġis ikun wehel; alternattivament, tiġi ttestjata vettura addizzjonali skond is-Sezzjoni 7.1.1.1 ta' l-Anness I, u l-kalkolu jkun applikat mill-ġdid għall-kampjun b'qies ta' kampjun li jkun akbar b'unità wiehed.

TABELLA I.1.5

| Numru kumulattiv ta' vetturi ttestjati<br>(il-qies kurrenti tal-kampjun) | Limitu għal deċiżjoni posittiva | Limitu għal deċiżjoni negattiva |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| 3                                                                        | 3,327                           | - 4,724                         |
| 4                                                                        | 3,261                           | - 4,790                         |
| 5                                                                        | 3,195                           | - 4,856                         |
| 6                                                                        | 3,129                           | - 4,922                         |
| 7                                                                        | 3,063                           | - 4,988                         |
| 8                                                                        | 2,997                           | - 5,054                         |
| 9                                                                        | 2,931                           | - 5,120                         |
| 10                                                                       | 2,865                           | - 5,185                         |
| 11                                                                       | 2,799                           | - 5,251                         |
| 12                                                                       | 2,733                           | - 5,317                         |
| 13                                                                       | 2,667                           | - 5,383                         |
| 14                                                                       | 2,601                           | - 5,449                         |
| 15                                                                       | 2,535                           | - 5,515                         |
| 16                                                                       | 2,469                           | - 5,581                         |
| 17                                                                       | 2,403                           | - 5,647                         |
| 18                                                                       | 2,337                           | - 5,713                         |
| 19                                                                       | 2,271                           | - 5,779                         |
| 20                                                                       | 2,205                           | - 5,845                         |
| 21                                                                       | 2,139                           | - 5,911                         |
| 22                                                                       | 2,073                           | - 5,977                         |
| 23                                                                       | 2,007                           | - 6,043                         |
| 24                                                                       | 1,941                           | - 6,109                         |
| 25                                                                       | 1,875                           | - 6,175                         |
| 26                                                                       | 1,809                           | - 6,241                         |
| 27                                                                       | 1,743                           | - 6,307                         |
| 28                                                                       | 1,677                           | - 6,373                         |
| 29                                                                       | 1,611                           | - 6,439                         |
| 30                                                                       | 1,545                           | - 6,505                         |
| 31                                                                       | 1,479                           | - 6,571                         |
| 32                                                                       | - 2,112                         | - 2,112                         |

## Appendiċi 2

1. Dan l-Appendiċi jiddeskrivi l-proċedura li għandha tintuża biex tivverifika l-kriterji tal-konformità tal-produzzjoni għat-test tat-tip I, meta l-grad ta' kwalità ta' devjazzjoni tal-produzzjoni tal-fabbrikant tkun jew mhux sodisfaċenti jew mhux disponibbli.
2. B'kampjun b'qies minimu ta' 3, il-proċedura ta' kif jittiehdu l-kampjuni għandha titlesta biex il-probabilità ta' lott li jgħaddi minn test b'40 % ta' produzzjoni difettuża tkun ta' 0,95 (ir-riskju tal-produttur = 5 %), waqt li l-probabilità ta' lott li jkun aċċettat b'65 % ta' produzzjoni difettuża tkun ta' 0,1 (ir-riskju tal-konsumatur = 10 %).
3. Il-qisien tal-tniġġis murija fis-Sezzjoni 5.3.1.4 ta' l-Anness I huma kkunsidrati li huma mqassma b'mod normali u l-ewwel għandhom ikunu mibdula billi jittiehdu l-logaritmi naturali tagħhom. Halli  $m_0$  u  $m$  juru l-qisien minimi u massimi rispettivament ( $m_0 = 3$  u  $m = 32$ ) u halli  $n$  turi  $n$ -numru tal-kampjun kurrenti.

4. Jekk il-logaritmi naturali tal-qisien fis-serje jkunu  $x_1, x_2, \dots, x_L$  u  $L$  ikun il-logaritmu naturali tal-valur ta' limitu għat-tniġġis, imbagħad iddefinixxi:

$$d_j = x_j - L$$

$$\bar{d}_n = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n d_j$$

$$v_n^2 = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (d_j - \bar{d}_n)^2$$

5. It-Tabella I.2.5 turi l-valuri tan-numri tad-deċiżjoni positività ( $A_n$ ) u ( $B_n$ ) kontra n-numru kurrenti tal-kampjun. L-istatistika tat-test ikun il-proporzjon  $\bar{d}_n/v_n$ , u dan għandu jintuża biex jistabbilixxi jekk is-serje tkunx għaddiet jew le kif ġej:

Għal  $m_0 \leq n \leq m$ :

- is-serje tgħaddi jekk  $\bar{d}_n / v_n \leq A_n$
- is-serje ma tgħaddix jekk  $\bar{d}_n / v_n \geq B_n$
- hu kejl iehor jekk  $A_n < \bar{d}_n / v_n < B_n$

6. *Rimarki.*

Il-formuli li ġejjien huma bżonnjużi biex jinhadmu valuri suċċessivi ta' l-istatistika tat-test:

$$\bar{d}_n = \left(1 - \frac{1}{n}\right) \bar{d}_{n-1} + \frac{1}{n} d_n$$

$$v_n^2 = \left(1 - \frac{1}{n}\right) v_{n-1}^2 + \frac{(\bar{d}_n - d_n)^2}{n-1}$$

$$(n = 2, 3, \dots; \bar{d}_1 = d_1; v_1 = 0)$$

TABELLA I.2.5  
Kampjun ta' qies minimu = 3

| Il-qies tal-kampjun<br>$n$ | Limitu għal deċiżjoni posittiva<br>$A_n$ | Limitu għal deċiżjoni negattiva<br>$B_n$ |
|----------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|
| 3                          | - 0,80381                                | 16,64743                                 |
| 4                          | - 0,76339                                | 7,68627                                  |
| 5                          | - 0,72982                                | 4,67136                                  |
| 6                          | - 0,69962                                | 3,25573                                  |
| 7                          | - 0,67129                                | 2,45431                                  |
| 8                          | - 0,64406                                | 1,94369                                  |
| 9                          | - 0,61750                                | 1,59105                                  |
| 10                         | - 0,59135                                | 1,33295                                  |
| 11                         | - 0,56542                                | 1,13566                                  |
| 12                         | - 0,53960                                | 0,97970                                  |
| 13                         | - 0,51379                                | 0,85307                                  |
| 14                         | - 0,48791                                | 0,74801                                  |
| 15                         | - 0,46191                                | 0,65928                                  |
| 16                         | - 0,43573                                | 0,58321                                  |
| 17                         | - 0,40933                                | 0,51718                                  |
| 18                         | - 0,38266                                | 0,45922                                  |
| 19                         | - 0,35570                                | 0,40788                                  |
| 20                         | - 0,32840                                | 0,36203                                  |
| 21                         | - 0,30072                                | 0,32078                                  |
| 22                         | - 0,27263                                | 0,28343                                  |
| 23                         | - 0,24410                                | 0,24943                                  |
| 24                         | - 0,21509                                | 0,21831                                  |
| 25                         | - 0,18557                                | 0,18970                                  |
| 26                         | - 0,15550                                | 0,16328                                  |
| 27                         | - 0,12483                                | 0,13880                                  |
| 28                         | - 0,09354                                | 0,11603                                  |
| 29                         | - 0,06159                                | 0,09480                                  |
| 30                         | - 0,02892                                | 0,07493                                  |
| 31                         | 0,00449                                  | 0,05629                                  |
| 32                         | 0,03876                                  | 0,03876                                  |